

ЛЕБЕДИНСЬКА РАЙОННА РАДА
СЬОМЕ СКЛИКАННЯ
ДВАДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ
РІШЕННЯ

від 20.12.2018
м. Лебедин

**Про затвердження програми профілактики сказу
в Лебединському районі на 2018–2022 роки**

Керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,

районна рада вирішила:

1. Затвердити подану Лебединською районною державною адміністрацією Програму профілактики сказу в Лебединському районі на 2018–2022 роки (додається).

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію районної ради з питань агропромислового комплексу, промисловості, транспорту, зв'язку, охорони навколишнього природного середовища.

Голова районної ради

В.КАЛИТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення районної ради
сьомого скликання
від 20.12.2018

ПРОГРАМА

профілактики сказу в Лебединському районі
на 2018-2022 роки

ПАСПОРТ

Програми профілактики сказу в Лебединському районі на 2018-2022 роки

1	Ініціатор розроблення програми	Лебединська районна державна адміністрація
2	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Розпорядження голови Лебединської районної державної адміністрації від 22.08.2018 № 309-ОД «Про розроблення проекту районної Програми профілактики сказу в Лебединському районі на 2018 – 2022 роки»
3	Розробник програми	Лебединське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Сумській області
4	Співрозробники програми	Лебединська районна державна лікарня ветеринарної медицини, Лебединська районна організація УТМР, ДП «Лебединський лісгосп», ТОВ СМГ «Лебідь»
5	Відповідальний виконавець програми	Лебединське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Сумській області
6	Учасники програми	Лебединська районна державна лікарня ветеринарної медицини, органи місцевого самоврядування, Лебединська районна організація УТМР, ДП «Лебединський лісгосп», ТОВ СМГ «Лебідь»
7	Термін реалізації програми	2018-2022 роки
7.1	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	1 етап – 2018 рік 2 етап – 2019-2020 роки 3 етап – 2021-2022 роки
8	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (комплексних програм)	Бюджети сільських рад Лебединського району
9	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, У тому числі:	171400,30
9.1	Кошти сільських рад (бюджетів)	140520,30
9.2	Кошти інших джерел	30880,0
9.3	Кошти районного бюджету	

I. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

Проблема боротьби та профілактики сказу є не тільки медичною та ветеринарною, а й загальнодержавною. Напружена епізоотична ситуація в країні загрожує виникненню захворювань людей не тільки в поодиноких, але й групових випадках. Цю загрозу підтверджують відомості про значну кількість безпритульних тварин та негативний стан боротьби з ними в населених пунктах, недотримання правил утримання домашніх тварин їх власниками, відомості про велику кількість осіб, які звертаються за медичною допомогою в лікувально-профілактичні заклади з приводу укусів їх тваринами.

Під безпритульними (бездомними, бродячими) тваринами мається на увазі домашня тварина, яка не має дому або перебуває за межами дому і не перебуває під безпосереднім контролем чи наглядом її власника чи господаря.

Під притулком для тварин мається на увазі установа, яка не одержує прибутку, де тварини можуть утримуватись у великих кількостях. Якщо це дозволяється законодавством і адміністративними нормами, така установа може приймати бездомних тварин.

У районі кількість звернень громадян в медичні заклади з приводу покусів тваринами за останні роки залишається високою. Так у 2017 році за допомогою звернулись 73 людей, щеплювались 18 чоловік, а в 2018 році звернулись 93 людей з них щеплювались 35 чоловік.

Серед населення, що звертається за медичною допомогою зростає група осіб з підвищеним ризиком захворювання на сказ. Цей показник формується за рахунок покусів, спричинених хворими на сказ дикими та бродячими тваринами.

На сьогодні у населених пунктах Лебединського району склалася непроста ситуація з питання утримання домашніх тварин, а саме: не ведеться у повному обсязі облік та реєстрація домашніх тварин, не достатньо контролюється правильність їх утримання, розмноження, своєчасність проведення вакцинації та стерилізації, що у подальшому призводить до збільшення популяції безпритульних тварин, які становлять підвищену небезпеку для життя та здоров'я мешканців сіл району, погіршує санітарно-епідеміологічний стан населених пунктів району.

Основні причини виникнення проблем пов'язані з відсутністю діючих регуляторних актів з питання утримання собак, котів та хижих тварин на території сільських рад району. На виконання вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 02.06.2009 № 264 «Про затвердження методичних рекомендацій з розроблення правил утримання домашніх тварин у населених пунктах» для урегулювання відносин між власниками домашніх тварин та органами, які мають повноваження у сфері утримання та поводження з тваринами, необхідно затвердження програми профілактики сказу в Лебединському районі на 2018 - 2022 роки.

У 2018 році в Лебединському районі гостро постало питання щодо захворювання на сказ червоної лисиці. Державне забезпечення районної державної лікарні ветеринарної медицини антирабічною вакциною обмежено і передбачено для проведення планових щеплень проти сказу собак та котів.

Планове щеплення великої рогатої худоби проти сказу передбачено в невеликій кількості, тільки для того поголів'я телят, що випасається поблизу лісів та посадок. Тому є потреба у додатковому придбанні антирабічної вакцини.

Програма профілактики сказу в Лебединському районі на 2018 – 2022 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до вимог законів України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про тваринний світ», «Про охорону навколишнього середовища», «Про ветеринарну медицину», «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», «Про захист населення від інфекційних хвороб», «Про благоустрій населених пунктів» та інших законодавчих актів України, розпорядження Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 31 жовтня 2011 року №171 «Про посилення ветеринарно-санітарного контролю за проведенням антирабічних заходів», рішення Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Лебединській районній державній адміністрації від 20 квітня 2018 року № 6, у зв'язку зі складною епізоотичною ситуацією щодо сказу в районі.

У програмі враховано: закони України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про державні цільові програми», постанову Кабінету Міністрів України від 31 січня 2007 року № 106 «Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм».

Сказ – особливо небезпечна інфекційна хвороба всіх теплокровних тварин на яку хворіють всі види домашніх, сільськогосподарських та диких тварин і людини. Характеризується тяжким ураженням центральної нервової системи і закінчується летально.

Збудник хвороби – нейротропний вірус.

Джерелом збудника сказу є хворі тварини, які виділяють вірус головним чином із слиною. За джерелом та резервуаром збудника розрізняють епізоотії сказу міського типу, основними розповсюджувачами якого є собаки, і епізоотії сказу природного типу, що поширюється дикими м'ясоїдними – лисицями, єнотовидними собаками, вовками, пацюками та ін.

Головне джерело збудника інфекції є лисиці. Особливостями сказу є виражена сезонність захворювання. Серед лисиць спостерігається 2 підйоми захворювання: 1-ий в лютому – квітні, в час парування лисиць і 2-ий у вересні – грудні, коли збільшується щільність популяції лисиць за рахунок молодих тварин. Серед сільськогосподарських тварин підйом захворювання відмічається у другій половині року і досягає свого максимуму в осінній період (жовтень – листопад), що обумовлюється більш тісним контактом сільськогосподарських тварин з джерелом інфекції в пасовищний період.

Важливими епізоотологічними ознаками сказу природного типу є переміщення центру.

II. Мета Програми

Прийняття Програми дасть можливість виконати поставлені завдання відповідно до сучасних потреб соціального розвитку району:

- підвищити рівень безпеки і комфортності середовища існування людини;
- забезпечити виконання вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про благоустрій населених пунктів», «Про ветеринарну медицину», «Про забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення», «Про захист населення від інфекційних хвороб»;
- урегулювати нормативно-правові відносини між органами, що мають повноваження у сфері утримання домашніх тварин та власниками тварин;
- посилити відповідальність власників тварин за належне їх утримання;
- підвищити рівень еколого-етичної свідомості та культури громадян у ставленні громадян до домашніх тварин;
- забезпечити суспільний спокій і підвищення моральності;
- поліпшити естетичний вигляд населених пунктів Лебединського району;
- поліпшити епізоотичний стан і знизити витрати на епідеміологічні заходи й лікування населення району;
- забезпечити ефективне використання бюджетних коштів на заходи, направлені на охорону тваринного світу та регулювання чисельності безпритульних тварин.

III. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування

Основою ефективного проведення заходів профілактики та боротьби зі сказом є:

- комплексне здійснення заходів щодо боротьби зі сказом органами державної ветеринарної медицини, охорони здоров'я, виконавчої влади, поліції, житлово-комунального, лісового, мисливського господарств під керівництвом державної надзвичайної протиепізоотичної комісії і органів державної влади на місцях;
- аналіз епізоотичної ситуації на місцях;
- своєчасна діагностика;
- боротьба з безпритульними тваринами;
- забезпечення стовідсоткового охоплення профілактичними щепленнями проти сказу собак і котів;
- контроль за виконанням правил утримання домашніх тварин;

- кваліфікована і своєчасна антирабічна допомога потерпілим від укусів епізоотії в сільську місцевість, зміна видового складу хворих тварин (зниження захворюваності собак і збільшення захворюваності диких тварин, сільськогосподарських тварин, котів), створення зон стійкого неблагополуччя 2-3 – річна циклічність підйомів епізоотії.

З огляду на вищевикладену ситуацію є необхідність прийняття даної програми з метою:

- проведення планових сезонних заходів щодо зниження чисельності диких м'ясоїдних (лисиць, єнотовидних собак), комплексна суцільна дератизація одночасно на великій території з метою попередження зимово-весняних та осінніх підйомів епізоотії;

- широка ветеринарно-санітарно освітня робота серед населення з профілактики сказу через засоби масової інформації.

В зонах стійкого неблагополуччя:

- профілактична вакцинація ВРХ та охорона її від нападу хижаків. Боротьба з безпритульними тваринами (собаками та котами);

- постійне проведення заходів до зниження чисельності диких м'ясоїдних, незалежно від строків полювання, з метою підтримання оптимальної щільності червоної лисиці згідно з нормами та зниження захворюваності тварин на сказ забезпечення протягом року виділення коштів для матеріального заохочення мисливців з розрахунку 50 гривень за відстріляну лисицю;

- пероральна вакцинація лисиць та єнотовидних собак, епізоотичний нагляд за зоною вакцинації;

- проведення заходів, передбачених Інструкцією про заходи щодо боротьби зі сказом (zareєстрована в Міністерстві юстиції України від 31 березня 1994 року за № 54/263).

IV. Перелік завдань і заходів, ресурсне забезпечення Програми

В умовах погіршення поточної ситуації щодо сказу, основним ефективним методом його контролю є специфічна профілактика, особливо, сільськогосподарських тварин, що випасаються. З цією метою використовують високоімуногенні інактивовані вакцини, які складають основу профілактики захворювання. Нині біологічною промисловістю виробляють ряд таких інактивованих антирабічних моновакцин. Розрахунок потреби у вакцині та коштах на її придбання розрахований на підставі інструкцій до вакцин, які зареєстровані в Україні та застосовуються в Лебединському районі останніми роками, а саме: вакцина антирабічна рідка інактивована «Рабістар» (ТОВ «Укрветпромстач»). Вакцина є ефективною. Розрахунок потреби вакцини та коштів наведено в додатку 1. Для розрахунку потреби враховані ціни станом на 01 січня 2018 року.

Другим важливим фактором в профілактиці сказу є регулювання чисельності червоної лисиці та підтримання її оптимальної кількості, також регулювання чисельності бродячих собак і котів. При Лебединській районній

організації УТМР створена постійна бригада, що проводить відстріли. Для її ефективної роботи потрібно фінансування. Кошти передбачені для придбання набоїв та заохочування особового складу бригади.

Розрахунок коштів наведено в додатку 2. Для розрахунку витрат на регулювання чисельності лисиці та бродячих тварин взяті середньорічні показники за 2014-2017 роки.

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством. Ресурсне забезпечення обсягів та джерел фінансування етапів виконання програми наведено у додатку 3.

V. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності, в тому числі заходи, строки виконання заходів та їх виконавці показано в додатку 4.

VI. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію діяльності, пов'язаної з виконанням Програми, здійснює Державна надзвичайна протиепізоотична комісія при Лебединській районній державній адміністрації, яка в особі голови комісії несе відповідальність за виконання і кінцеві результати Програми, раціональне використання фінансових ресурсів.

Додаток 1
до Програми

Профілактика проти сказу великої рогатої худоби по Лебединському району

№ п/п	Назва сільської ради	Наявність тварин	Вакцина «Рабістар» (вартість 1 дози), 1 мл	
			Сума, грн. для щеплення ВРХ(з урахуванням, що 1,0 мл на 1 гол.)	Всього (грн.) для повної вакцинації
1	Бишкінська	ВРХ 120	1444,32	1444,32
2	Боровеньківська	35	421,26	421,26
3	Будильська	120	1444,32	1444,32
4	Василівська	130	1564,68	1564,68
5	Великовисторопська	80	962,88	962,88
6	Ворожбянська	150	1805,40	1805,40
7	Гарбузівська	50	601,80	601,80
8	Голубівська	130	1564,68	1564,68
9	Гринцівська	100	1203,60	1203,60
10	Каложненська	120	1444,32	1444,32
11	Кам'янська	130	1564,68	1564,68
12	Катеринівська	120	1444,32	1444,32
13	Курганська	100	1203,60	1203,60
14	Маловисторопська	40	481,44	481,44
15	Межиріцька	200	2407,20	2407,20
16	Михайлівська	80	962,88	962,88
17	Московськособрицька	120	1444,32	1444,32
18	Павленківська	20	240,72	240,72
19	Підпригорівська	120	1444,32	1444,32
20	Пристайлівська	100	1203,60	1203,60
21	Рябушківська	100	1203,60	1203,60
22	Червленівська	100	1203,60	1203,60
23	Штепівська	70	842,52	842,52
	Всього	2335	28104,06	28104,06

Додаток 2
до Програми

Розрахунок коштів для ефективної роботи бригади з проведення відстрілу

Середня кількість тварин, які знищуються бригадою Лебединського РО УТМР, ДП «Лебединський лісгосп», ТОВ СМГ «Лебідь»			Всього тварин, які знищуються	Необхідна кількість набоїв	Витрати на набой(ціна за 1 набій 15,00 грн)	Витрати на заохочення, з розрахунку 50 грн. за голову	Всього витрат (грн.)
лисиці	собаки	коти					
234	113	36	3	772	11580,0	19300,0	30880,0

**Ресурсне забезпечення Програми профілактики сказу ВРХ в Лебединському районі на 2018 – 2022 роки
(назва програми)**

Обсяг коштів, які пропонуються залучити на виконання програми	Етапи виконання програми			Усього витрат на виконання програми
	I	II	III	
	2018 рік	2019-2020роки	2021-2022роки	
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	28104,06	56208,12	56208,12	140520,30
Бишкінська	1444,32	2888,64	2888,64	7221,6
Боровеньківська	421,26	842,52	842,52	2106,3
Будильська	1444,32	2888,64	2888,64	7221,6
Василівська	1564,68	3129,36	3129,36	7823,4
Великовисторопська	962,88	1925,76	1925,76	4841,4
Ворожбянська	1805,40	3610,8	3610,8	5416,2
Гарбузівська	601,80	1203,6	1203,6	1805,4
Голубівська	1564,68	3129,36	3129,36	7823,4
Гринцівська	1203,60	2407,2	2407,2	4814,4
Калюженська	1444,32	2888,64	2888,64	7221,6
Кам'янська	1564,68	3129,36	3129,36	7823,4
Катеринівська	1444,32	2888,64	2888,64	7221,6
Курганська	1203,60	2407,2	2407,2	4814,4
Маловисторопська	481,44	962,88	962,88	1444,32
Межиріцька	2407,20	4814,4	4814,4	12036,0
Михайлівська	962,88	1925,76	1925,76	4841,4

Московськособрицька	1444,32	2888,64	2888,64	7221,6
Павленківська	240,72	481,44	481,44	722,16
Підопригорівська	1444,32	2888,64	2888,64	7221,6
Пристаїлівська	1203,60	2407,2	2407,2	4814,4
Рябушківська	1203,60	2407,2	2407,2	4814,4
Червленівська	1203,60	2407,2	2407,2	4814,4
Штепівська	842,52	1685,04	1685,04	2527,56

Напрямки діяльності та заходи Програми профілактики сказу в Лебединському районі на 2018-2022 роки

№ з/п	Назва напрямку Діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис.гривень, у тому числі:			Очікуваний результат
						I етап: 2018 рік-28104,06грн.	II етап: 2019-2020 роки 56208,12 грн.	III етап: 2021-2022 роки 56208,12 грн.	
1	Урегулювання нормативно-правових відносин між органами, що мають повноваження у сфері утримання домашніх тварин та власниками тварин	Проведення реєстрації собак, котів та ВРХ, яких утримують громадяни, установи, підприємства та організації населених пунктів району. Ознайомлення власників тварин з правилами утримання собак, котів та ВРХ, повідомлення про місця розташування пунктів реєстрації, щеплень.	Протягом 2018-2022 років	Виконавчі комітети сільських рад	Не потребує фінансування				Впорядкування обліку домашніх собак та котів
			Протягом 2018-2022 років.	Виконавчі комітети сільських рад	Не потребує фінансування				

	<p>Проведення заходів з виховання гуманного ставлення до тварин шляхом формування високого рівня екологічної свідомості та культури громадян</p>	<p>Постійно, протягом 2018- 2022 років</p>	<p>Лебединське районне управління Головного управління Держпродспожив служби в Сумській області, виконавчі комітети сільських рад, Лебединський міськрайонний відділ Державної установи «Сумський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України», відділ освіти районної державної адміністрації</p>	<p>Не потребує фінансування</p>	<p>Виховання гуманного ставлення до тварин, обізнаність населення щодо захворювання на сказ та його профілактики</p>
	<p>Проведення широкої роз'яснювальної роботи щодо профілактики сказу серед населення</p>	<p>Постійно, протягом 2018- 2022 років</p>	<p>Лебединське районне управління Головного управління Держпродспожив служби в Сумській області, виконавчі</p>	<p>Не потребує фінансування</p>	

				Вирішення проблемних питань і конфліктних ситуацій, пов'язаних з утриманням домашніх тварин, посилення відповідальності власників, застосування заходів адміністративного впливу до порушників правил утримання собак у відповідності до ст. 154 Кодексу України «Про адміністративні правопорушення» та ст. 23 Закону України «Про державну поліцію»	Постійно, протягом 2018- 2022 рр	Лебединський відділ поліції ГУНП України в Сумській області	Не потребує фінансування
				комітети сільських рад, Лебединський міськрайонний відділ Державної установи «Сумський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України», відділ освіти районної державної адміністрації			

2	Ветеринарно-санітарна освітня робота	Проведення систематичних обстежень мисливських угідь з метою виявлення трупів диких тварин або тварин, які мають ознаки хвороб, небезпечних для життя та здоров'я людей, про що негайно повідомляти спеціалістів державної служби ветеринарної медицини. Не допущення до полювання невакцинованих проти сказу собак	Постійно, протягом 2018- 2022 років	Лебединська районна організація УТМР, ДП «Лебединський лісгосп», ТОВ СМГ «Лебідь»	Не потребує фінансування	Зменшення випадків захворюваності на сказ серед домашніх тварин, недопущення захворювання на сказ людей
	Забезпечення проведення профілактичних щеплень всіх тварин, що випасаються проти сказу у всіх населених пунктах району	Забезпечення проведення профілактичних щеплень всіх тварин, що випасаються проти сказу у всіх населених пунктах району	Постійно, протягом 2018- 2022 років	Лебединська районна державна лікарня ветеринарної медицини	Бюджети сільських рад	2018 рік – 28104,06грн. 2019 рік – 28104,06грн. 2020 рік – 28104,06грн. 2021 рік – 28104,06грн. 2022 рік - 28104,06грн.
	Забезпечення доставки собак та котів в установи ветеринарної медицини, або їх надійну фіксацію за місцем проживання для проведення клінічного огляду і профілактичних щеплень проти сказу спеціалістами ветеринарної медицини	Забезпечення доставки собак та котів в установи ветеринарної медицини, або їх надійну фіксацію за місцем проживання для проведення клінічного огляду і профілактичних щеплень проти сказу спеціалістами ветеринарної медицини	Постійно, протягом 2018- 2022 років	Власники тварин, керівники господарств всіх форм власності	Не потребує фінансування	Профілактика захворювання на сказ домашніх тварин

3	<p>Проведення заходів щодо профілактики та локалізації захворювання на сказ</p>	<p>Забезпечення доставки в найближчу установу ветеринарної медицини або утримання за місцем проживання в ізольованому приміщенні на надійній прив'язі собак, котів та інших тварин, що завдали покусів людям</p>	<p>Постійно, протягом 2018- 2022 років</p>	<p>Власники тварин, керівники господарств всіх форм власності</p>	<p>Не потребує фінансування</p>		<p>Профілактика та недопущення розповсюдження захворювання на сказ</p>
	<p>Негайне надання інформації фахівцям лабораторного центру, Лебединської центральної районної лікарні та державної ветеринарної медицини про кожен випадок покусів, подряпин, ослинення людей та свійських тварин дикими хижачками, бродячими собаками або котами, а також про підозру на захворювання тварин сказом, встановлення нагляду за тваринами, що нанесли покуси людям, забезпечити доставку патматеріалу від підозрілих в захворюванні на сказ тварин в Сумську регіональну державну лабораторію Держпродспоживслужби</p>	<p>Постійно, протягом 2018- 2022 років</p>	<p>Виконавчі комітети сільських рад, власники тварин, керівники господарств всіх форм власності, районна лікарня ветеринарної медицини</p>	<p>Не потребує фінансування</p>		<p>Профілактика захворювання на сказ людей</p>	

	<p>У випадку захворювання тварин на сказ негайне проведення всіх необхідних заходів, передбачених Інструкцією «Про заходи щодо боротьби зі сказом тварин», затвердженій наказом Головного управління ветеринарної медицини з Держветінспекцією Мінсільгоспроду України від 15.03.1994 року №5 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 31.03.1994 за № 54/263</p>	<p>Постійно, протягом 2018- 2022 років</p>	<p>Державна надзвичайна протиепізоотич на комісія при Лебединській районній державній адміністрації, Лебединський відділ поліції ГУНП України в Сумській області, Лебединська районна державна лікарня ветмедицини, Лебединська районна організація УТМР, ДП «Лебединський лігосп» Лебединський міськрайонний відділ Державної установи «Сумський обласний лабораторний центр</p>	<p>Не потребує фінансування</p>	<p>Негайно у випадку захворювання</p>	<p>Ліквідація та недопущення розповсюдження захворювання на сказ</p>
--	---	--	---	---------------------------------	---------------------------------------	--

				Міністерства охорони здоров'я України», виконавчі комітети сільських рад				
ВСЬОГО обсяги фінансування (вартість), 140520,30 тис. гривень								

Заступник голови районної ради

С.ГОРОШКО